Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașovŭ, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimetŭ.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașovŭ și la următórele Birourĭ de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*: în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un anŭ 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe anŭ.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ
a administrațiune, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 62. Brașovŭ, Sâmbătă, 18 (30) Martie 1895.

Petițiunile comitatelorŭ în dietă.

Brașovŭ, 17 Martie v. 1895.

După marĭ și multe discuțiunĭ asupra scandalurilorŭ și abusurilorŭ electorale dela Neutra, venì în cele din urmă la rêndŭ în dieta unguréscă și discuțiunea asupra faimóselorŭ petițiunĭ ale comitatelorŭ privitóre la „înfrênarea agitațiunilorŭ de naționalitate".

Discuțiunea asupra acestora s'a începutŭ în ședința dela 28 Martie. După ce raportorulŭ Horvath Bela recomandà spre primire hotărîrea comisiunei petiționare, de-a se preda aceste petițiunĭ guvernului „pentru luare aminte", luà celŭ dintâiu cuvêntulŭ cunoscutul agentŭ Pazmandy Denes. El a și fost pentru acea ședință aprópe singurulŭ vorbitorŭ la obiectulŭ acesta. Din modulŭ însĕ, cum Pazmandy a începutŭ seria discuțiunilorŭ, putemŭ vedé, că aceste au sĕ fiă caracteristice în felulŭ lorŭ.

Scopulŭ petițiunilorŭ, ḑise Pazmandy, este de-a se lua mĕsurĭ în contra agitatorilorŭ. Intrégă patria simte lipsa unei acțiunĭ, deóre-ce starea de adĭ e ne mai suportabilă. Față cu agitatorii, națiunea se presentă ca fiindŭ în defensivă.

După aceste cuvinte introductive, vorbitorulŭ începù sĕ spună, că cestiunea de naționalitate e ardĕtóre cu deosebire față de Românĭ, deóre-ce la ei s'ar face și o agitațiune din afară. Mai alesŭ se teme d-lŭ Pazmandy, nu cumva cestiunea acésta sĕ devină o cestiune internațională și de aceea ar trebui, după părerea lui, ca guvernulŭ sĕ aibă în vedere în prima liniă „agitațiunile din Bucurescĭ", căcĭ pedepsirea culpabililorŭ este numai unŭ mijlocŭ de represiune, dér prin asta nu se sanéză relele.

Étă, cam carĭ ar fi în specialŭ dorințele d-lui Pazmandy: Față cu România sĕ se procédă ast-felŭ, ca ea însa-șĭ sĕ suprime tendințele iredentiste și Liga sĕ se ștérgă de pe fața pământului. Sĕ se ia apoi tóte mĕsurile posibile, prin carĭ sĕ se împedece lățirea agitațiunei în streinătate. Spre scopulŭ acesta cere introducerea poliției de statŭ, care sĕ fiă concentrată în „ținuturile agitate".

Vorbesce apoi de școlele confesionale și ḑice, că acestea trebue puse sub stricta inspecțiune a statului; limba maghiară, geografia și istoria sĕ se propună în tóte școlele ungaresce și în direcțiă maghiară. Esamene de maturitate sĕ nu fiă ertatŭ a se face la fiă-care școlă mediă confesională, ci sĕ se înființeze în scopulŭ acesta o comisiă din partea statului.

Acestea ar fi în reasumatŭ mĕsurile, prin carĭ crede d-lŭ Pazmandy, că s'ar puté „înfrêna agitațiunile de naționalitate". Cele ḑise de elŭ au fostŭ deplinŭ aprobate și de corifeulŭ partidei „naționale", contele Albert Apponyi, care încă scăpà câteva cuvinte în cestiunea acésta.

Din tóte se póte prevedé, că discuțiunile în materia de față vorŭ decurge în armoniă perfectă. Când e vorba de-a se lua mĕsurĭ de opresiune față cu poporele nemaghiare, deputații ungurĭ sciu sĕ fiă de acordŭ; nu se manifestă între ei deosebire de vederĭ, orĭ de partide, căcĭ maghiarisarea și rêvna de-a distruge totŭ ce nu e ungurescŭ este idealulŭ, care-i unesce pe toțĭ.

Vomŭ avé ocasiunea de-a reveni asupra actualelorŭ discuțiunĭ din dietă, carĭ ne vorŭ da, de sigurŭ, o dovadă mai multŭ despre marea dușmăniă, ce domnesce în tabĕra maghiară față de Românĭ.

CRONICA POLITICĂ.

17 (29) Martie.

De ce natură e *patriotismulŭ maghiarŭ*? Faptulŭ acesta ilŭ ilustréză în modŭ fórte potrivitŭ ḑiarulŭ „*Politik*" din Praga, într'unŭ articulașŭ, scrisŭ din incidentulŭ **ordinațiunei ministrului Perczel**, în cestiunea *colectărei pentru monumentulŭ lui Iancu*. A ridica acestui bărbatŭ unŭ monumentŭ, ḑice numitulŭ ḑiarŭ, însémnă astăḑĭ în Ungaria „*trădare de patriă*". Apoi publicândŭ ordinulŭ draconicŭ alŭ ministrului de interne, „Politik" ḑice: In modulŭ acesta se violéză de către guvernulŭ ungarŭ simțĕmintele de pietate ale poporului românŭ. In chipulŭ acesta se pângăresce în modŭ oficialŭ memoria unui luptătorŭ fidelŭ împĕratului. Și acésta într'unŭ timpŭ, când au de gândŭ sĕ-i ridice *rebelului Kossuth* o statuă monstră în *reședința Budapesta*. Acésta se numesce adĭ „patriotismŭ maghiarŭ!"

*

In ședința de alaltăerĭ a camerei române, unŭ deputatŭ pretinse înființarea de **consulate române în Brașovŭ și Timișóra**. Ministrulŭ de esterne, *Lahovari*, rĕspunse, că unŭ asemenea pasŭ s'a făcutŭ deja pe timpulŭ ministerului lui Brătianu. Comerciulŭ românŭ până acuma n'a manifestatŭ nicĭ o dorință în acéstă direcțiune. Décă însĕ se va impune trebuința de a înființa acele două consulate, atuncĭ ministrulŭ va începe pertractările necesare.

*

Din *Berlinŭ* se anunță, că ḑiarele germane comentéză în diferite modurĭ **vorbirea împĕratului Wilhelm** adresată către prințulŭ *Bismark*. Mai bătătóre la ochĭ este împrejurarea, că împeratulŭ declară, că nu se adreséză la Bismark, ca la bărbatulŭ de statŭ, ci ca la oficerŭ. — Erĭ s'a ținutŭ în Reichstag alegerea de preșe-dinte. A fostŭ alesŭ cu 183 voturĭ baronulŭ de *Boul*.

Brașovŭ, 17 (29) Martie 1895.

In numĕrulŭ fóiei nóstre de alaltăerĭ amŭ adresatŭ o întrebare d-lorŭ I. Russu-Șirianu și G. Bogdanŭ-Duică, ḑiariștĭ și pe câtŭ scimŭ colaboratorĭ ai „Tribunei", cu privire la scirea ce amŭ primit'o din Sibiiu, că dênșii au avutŭ nisce conferențe cu d-lŭ Jeszenszky Sandor, șefulŭ poliției secrete.

Étă ce rĕspunsŭ ne dau ei între scirile ḑilei din „Tribuna" de adĭ 17 (29) Martie:

„*Gazeta Transilvaniei*" în numĕrulŭ sĕu de adĭ face casŭ mare din faptulŭ, că amicii noștri domnii Russu Șirianu și G. Bogdanŭ Duică s'au întêlnitŭ, din întêmplare, într'unŭ restaurantŭ din Sibiiu, cu fostulŭ procurorŭ Dr. Jeszenszky Sándor. Bănuindŭ, printre șire, cum îi este obiceiulŭ, ḑiarulŭ brașovénŭ întrébă, că din a cui însărcinare și ce au vorbitŭ amicii noștri cu actuala „mână dréptă" a lui Banffy?... Satisfacemŭ dorința „Gazetei". Din însărcinarea nimĕrui, deóre-ce nicĭ nu puteau sĕ scie că vorŭ vorbi cu fostulŭ procurorŭ, care a datŭ peste dumnea-lorŭ în restaurantŭ, unde mâncau. *Că ce au vorbitŭ, amicii noștri au adusŭ la cunoscință celorŭ pe care îi interesézá personalŭ.* Sĕ pună în fóie ce au vorbitŭ, credemŭ că ar fi fostŭ o lipsă de modestie: nicĭ fostulŭ procurorŭ nu i-a interwievatŭ pe dênșii, nicĭ d-lorŭ pe slujbașulŭ maghiarŭ. N'a fostŭ decĭ o convorbire intenționată și décă „Gazeta" și din atâta aruncă bănuelĭ miserabile asupra unorŭ ḑiariștĭ carĭ au datŭ deja pieptŭ cu procurorulŭ maghiarŭ, și vorŭ da și pe viitoru,*) — credemŭ că chiar puținii cetitorĭ, cărorŭ organulŭ brașovénŭ se mai adreséză, cuvinte de indignare numai la adresa colegilorŭ noștri din Brașovŭ potŭ sĕ aibă, vĕḑêndu-i atâtŭ de rĕutăcioșĭ, ér pe corespondentulŭ lorŭ unŭ erou... în tufă.

Inainte de tóte bate la ochĭ în acestŭ rĕspunsŭ, că domnii din cestiune s'ascundŭ érășĭ la spatele unui óre-care consorțiu de amicĭ, despre care mărturisimŭ, nu scimŭ ce se ținemŭ. Nu scimŭ décă sub „amicii noștri" se înțelegŭ amicii fóiei, orĭ

*) Nu vĕ temețĭ câtŭ va trăi colegulŭ nostru Andreiu Balteșŭ. — *Culegĕtorulŭ.*

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Rosa uitată.

Narațiune istorică, de **Silvestru Frey**.

(4) (Urmare).

In ḑiua următóre sosi Eudoxia Rasumin la Zarskoje-Selo.

Ea era în adevĕrŭ frumósă, căcĭ posedea acelŭ demonicŭ farmecŭ, care atrage cu o putere indescriptibilă. Negrii ei ochĭ aruncau focŭ, rîsulŭ ei rĕsuna seducĕtorŭ. Ființa ei mândră-escentrică electrisa pe orĭ-cine.

Scopulŭ și-lŭ urmăria Eudoxia Rasumin cu atâta prudență, câtŭ și răbdare. Décă ar fi încercatŭ sĕ-lŭ seducă pe Țarŭ prin cochetăriă, de sigurŭ, că ostenéla i-ar fi fostŭ zadarnică. Nicolae nu era omulŭ, care sĕ se lase a fi captivatŭ printr'unŭ mijlocŭ atâtŭ de banalŭ. Ea începù decĭ din contră cu aceea, că în îmbrăcăminte era câtŭ se póte de modestă și în întréga ei ființă câtŭ se póte de reservată. Și pe lângă tóte aceste ea se ținea, ca o umbră, de Țarŭ. Décă elŭ mergea unde-va, ea-i urma când numai putea, séu apărea fără de veste înaintea lui.

Și ochii agerĭ ai împĕrătesei nu scăpau nimicŭ din vedere, căcĭ ea avea privirea unei femei, care-șĭ iubesce bărbatulŭ și care se nisuesce din tóte puterile sĕ-șĭ asigure posesiunea lui.

In odăile, carĭ duceau la terasă, se aflau multe persóne. Numĕroșii óspețĭ, carĭ petreceau în castelŭ, erau adunațĭ aicĭ fără de nicĭ unŭ scopŭ. Fiă-care își petrecea timpulŭ după propria-i plăcere, și înainte de tóte fără de stricte observanțe de etichetă. Așa dispusese voința Țarului, care doria, ca óspeții sĕi sĕ se simtă ca acasă.

Impĕrătésa observase în timpulŭ din urmă, că modulŭ, în care își petreceau óspeții, luase unŭ caracterŭ cu totulŭ particularŭ. Mai 'nainte, din considerațiă față de ea — pentru-că numai acuma începea sĕ vorbéscă mai biniședrŭ rusesce — se vorbia în aceste convenirĭ tot-déuna nemțesce. Acésta încetase, de când Eudoxia Rasumin se afla în Zarskoje-Selo.

— „Și D-Vóstrĕ cântațĭ?" întrebà Nicolae, când într'o séră Eudoxia Rasumin se așeḑase la pianŭ și începù sĕ atingă clapele, căutândŭ încetinelŭ sĕ-șĭ reamintéscă o melodiă.

— „Puțintelŭ", rĕspunse ea, „și cu prea grațiósa permisiune a Majestății Vóstrĕ".....

— „De sigurŭ".

Acum cântà dênsa unŭ cântecŭ. Atâtŭ melodia, câtŭ și textulŭ aveau unŭ timbru curatŭ slavicŭ. Cea dintâiu rĕsuna aci cu tristeță melancolică, aci cu o fantastică și învăpăială sĕlbătăciă. Și la acésta se potriveau apoi perfectŭ și vorbele, carĭ formau conținutulŭ. Mai alesŭ accentuau ele, cu o posomorîta desperare acea împrejurare, că poporulŭ slavicŭ se află încă totŭ într'o stare, care corĕspunde atâtŭ de puținŭ propriei sale puterĭ. Acésta — se ḑicea în textŭ, — vine de acolo, că ómenii ascultă de influințe streine. Numai atuncĭ, când aceste vorŭ fi delăturate, călcate în picióre și alungate peste granițe, va deveni mare și sânta Rusiă. Sĕ nu se întârḑie numai de-a se face începutulŭ cu sabia în mână și cu stégulŭ desfășuratŭ.

Impĕrătesei i-se părea, că fiă-care din aceste cuvinte e îndreptatŭ în contra ei. Privirea ei căḑu asupra Țarului, care stetea fórte aprópe de pianŭ.

Ochii lui ardeau cu focŭ tainicŭ. Elŭ părea răpitŭ de-o însuflețire, ce-lŭ cuprinsese cu o putere elementară. Impĕrătésa își puse mâna dréptă pe inima, ce-i bătea tare.

— „Catastrofa începe", murmurà dênsa cu unŭ tonŭ peritŭ: „în curênd se va decide, décă voi învinge óre, séu décă fericirea mea se va sdrobi!"

4.

In Zarskoje-Selo lingăii dela curte și servitorimea își șopteau în taină multe de tóte. Țarulŭ petrecea fiă-care óră liberă, în care se putea retrage dela afacerile statului, în societatea învăpăiatei femei, care sta aicĭ ca óspe. Nu era nicĭ o îndoélă: Eudoxia Rasumin se apropia totŭ mai multŭ de ținta dorită. Din fața ei se esprima o siguranță de învingere, și că este conscie despre succesele ei.

Ast-felŭ, trecură câte-va ḑile pline de viéță vióe și varie, ca și care nu mai domnise în castelulŭ, de alt-felŭ atâtŭ de liniștitŭ.

Generalulŭ de Klinger observa, cu o neobosită atențiune evenimentele, ce se desfășurau aicĭ.

— „Câtŭ de multŭ trebue sĕ sufere Majestatea Vóstrĕ!" ḑise elŭ, când fù odată érășĭ martorŭ, că Eudoxia Rasumin făcea sĕ strălucéscă farmecele ei de sirenă îna-

colaboratorii dela fóiă, orĭ este vorba de-o grupare de amicĭ, deosebită de grupulŭ amicilorŭ foii, adecă cum s'ar ḑice de unŭ grupŭ în grupŭ.

După modulŭ cum se presentă d-nii Russu şi Bogdanŭ trebue sĕ admitemŭ casulŭ din urmă, de-órece d-lorŭ evită de o parte de a se numĭ „amicii fóiei“, de altă parte „colaboratorii fóiei“, prin urmare nu remâne decâtŭ sĕ credemŭ, că se dau ca amicii unui anumitŭ consorţiu de amicĭ, căcĭ ar fi absurdŭ a presupune că vorŭ sĕ se înfăţişeze ca amicii lorŭ proprii.

Acésta resultă şi din modulŭ caracteristicŭ cum d-lorŭ se încércă a se scóte de sub rĕspunderea, ce în casulŭ de faţă cade fără îndoielă asupră-le, ca ḑiariştĭ românĭ.

„*Că ce au vorbitŭ*“ cu Jeszenszky, „care a datŭ numai aşa din întêmplare peste dumnealorŭ în restaurantŭ“, *au adusŭ* — ḑicŭ ei — „*la cunoscinţa celorŭ, pe carĭ îĭ interesézŭ personalŭ*“.

Va sĕ ḑică suntŭ anumiţĭ ómenĭ, carĭ au unŭ „interesŭ personalŭ“ de a sci ce au vorbitŭ d-nii Russu-Şirianu şi Bogdanŭ Duică „din întêmplare“ cu căpetenia poliţiei secrete a lui Banffy. Aceştia au dér o protiă la intimitatea numiţilorŭ d-nĭ, după ce dênşii numai lor au aflatŭ cu cale a-le împărtăşi secretulŭ convorbirei cu d-lŭ Jeszenszky.

Póte fi indiferentŭ pentru cei mai mulţĭ cui îi dau mai mare încredere domnii din cestiune, dér nu este indiferentŭ pentru amicii „Tribunei“, când doi membrii ai redacţiunei acestei foi desvóltă o neobicĭnuită abundanţă de modestiă, tăcêndŭ tocmai în casulŭ întêlnirei şi convorbirei lorŭ cu celŭ mai declaratŭ duşmanŭ alŭ causei române.

Este şi rĕmâne în totŭ casulŭ lucru surprindĕtorŭ, că d-nii Russu-Şirianu şi Bogdan-Duică n'au aflatŭ cu cale sĕ vestéscă pe cetitorii „Tribunei“ măcarŭ printr'o scurtă notiţă, că au datŭ faţă cu faimosulŭ ex-procurorŭ şi că acesta étă cu ce scopŭ a venitŭ la Sibiiu, orĭ étă cu ce gândŭ se pórtă.

Căcĭ bine sĕ chibzuimŭ. Decă d-lŭ Jeszenszky nu căuta sĕ-i distingă tocmai pe d-lorŭ cu amabilitatea sa şi decă „din întêmplare“ acesta tăbĕra peste o masă din restaurantŭ, la care ar fi şeḑutŭ alţĭ Românĭ din Sibiiu, carĭ nu facŭ parte din céta amicilorŭ d-lorŭ, ce n'ar fi trebuitŭ sĕ afle atuncĭ a doua ḑi obştea cetitóre a „Tribunei“ despre trădarea ce se pune la cale?

Gena, ce i-a cuprinsŭ pe domnii din vorbă, că „Gazeta“ face „casŭ mare“ din faptulŭ întêlnirii lorŭ cu Dr. Jeszenszky Sandor, o pricepemŭ; ceea ce nu pricepemŭ însĕ este „modestia“, cu care d-lorŭ s'au ţinutŭ faţă de acestŭ „sluşbaşŭ maghiarŭ“ până într'atâta obligaţĭ, în câtŭ nicĭ măcarŭ despre presenţa sa în Sibiiu n'au aflatŭ de bine a vesti publiculŭ românescŭ.

Orĭ dóră interesele personale, carĭ au fostŭ în jocŭ, li-au impusŭ acéstă atitudine?

Atuncĭ cu atâtŭ mai multŭ avemŭ causă sĕ fimŭ nedumeriţĭ asupra purtării d-lorŭ la acéstă „convorbire neintenţionată“, cum o numescŭ. Nu vĕdŭ d-lorŭ, că, atuncĭ când nisce ḑiariştĭ românĭ discută c'unŭ Jeszensky cestiunĭ de „interesŭ personalŭ“ şi ţinŭ a ascunde acésta înaintea publicului, bănuielile nu mai potŭ fi înlăturate?

„Casŭ mare“ n'amŭ pututŭ sĕ facemŭ din întêlnirea unui Russu-Şirianu şi Bogdanŭ-Duică cu Dr. Jeszenszky, pentru că nicĭ persónele nicĭ trecutulŭ, nicĭ posiţia lorŭ actuală nu ni-ar îndreptăţi la acésta. Dér facŭ dumnealorŭ înşişĭ din acea afacere unŭ casŭ destulŭ de gravŭ pentru lealitatea procederii lorŭ ca ḑiariştĭ faţă cu publiculŭ românŭ, prin rĕspunsulŭ echivocŭ, nesincerŭ, confusŭ şi nesatisfăcătorŭ ce-'lŭ dau.

La afirmările corespondentului nostru, că d-nii Russu şi Bogdanŭ au conferitŭ *fiă-care în parte* cu d-lŭ Jeszenszky, şi că au vorbitŭ despre politica nóstră şi persónele ei marcante, precum şi despre relaţiile Ardelenilorŭ cu Liga, d-lorŭ nu rĕspundŭ nimicŭ, ceea ce dovedesce, că „din întêmplare“ nu le potŭ rĕsfrânge.

Tocmai cu privire la acésta însĕ era lipsă sĕ ne dea lămurirĭ şi findcă vedemŭ, că d-lorŭ tindŭ a reduce casulŭ la o simplă conversaţiă de birtŭ, îi provocămŭ din nou de a se justifica faţă cu publiculŭ românŭ, dândŭ publicităţii ceea ce au vorbitŭ cu şefulŭ poliţiei secrete.

In ce privesce învinuirea, că noi amŭ fi ridicatŭ contra d-lorŭ „bănuelĭ miserabile“ şi pline de „rĕutate“ suntemŭ dispensaţĭ, credemŭ, de a rĕspunde la ea, după ce acei domnĭ nu ni-au datŭ nicĭ până în ḑiua de aḑi satisfacţiă pentru insultele şi acusările mişelescĭ, ce ni le-au făcutŭ în „Tribuna“ pe basa unorŭ *afirmărĭ false* născocite de ei.

Nicĭ n'amŭ mai trebui sĕ stămŭ de vorbă cu ast-felŭ de ómenĭ, décă nu ni-ar impune o datoriă mai înaltă naţională de a veghia asupra celorŭ ce se petrecŭ în sînulŭ nostru.

Adunarea generală a „Albinei“.

Sibiiu, 27 Martie n. 1895.

Astăḑĭ s'a ţinutŭ aicĭ adunarea generală a celui mai vechiu şi puternicŭ dintre institutele nóstre de creditŭ.

In vederea obiectelorŭ importante dela ordinea ḑilei: urcarea capitalului socialŭ şi modificarea statutelorŭ, — participarea cercurilorŭ interesate a fostŭ estraordinară. S'au depusŭ la cassele institutului 1550 acţiunĭ, adecă peste jumĕtate, ér la adunare au participatŭ în persónă 44 acţionarĭ, carĭ au representatŭ 1426 acţiunĭ cu 336 voturĭ.

Preşedintele consiliului de administrare, D-lŭ directorŭ seminarialŭ Ioanŭ *Hannia*, deschide şedinţa şi constată, că adunarea generală este capace de a lua concluse valide, fiindŭ representaţĭ acţionarii şi acţiunile în numĕrulŭ recerutŭ de statute.

Constituindu-se biroulŭ, se alegŭ de notarĭ D-nii Dr. Nicolau *Vecerdea* şi Dr. C. *Diaconovich*, ér de scontatorĭ D-nii Dr. A. *Brote* şi Dr. I. *Beu*.

Directorulŭ esecutivŭ, D-lŭ Part. *Cosma*, dă cetire raportului direcţiunei şi a comitetului de supraveghiare, apoi bilanţului pe anulŭ 1894, care se aprobă.

Fiindŭ raportulŭ direcţiunei deja publicatŭ în acéstă fóiă, ne mărginimŭ la următórele date. Din profitulŭ netŭ de 121.667 fl. 94 cr. s'a distribuitŭ ca dividendă fl. 16, — de acţiune, adecă în totalŭ fl. 48.000, — s'a dotatŭ fondulŭ specialŭ de reservă cu 38.201 fl. 94 cr., care astfelŭ se urcă la *164.256 fl.* şi fondulŭ de pensiunĭ cu 8000 fl., care ast-felŭ ajunge la suma de *88.811 fl. 96 cr.* Din realităţile institutului s'au amortisatŭ fl. 4000, — ér *pentru scopurĭ culturale şi de binefacere s'au votatŭ 6.400 fl. 07 cr.*

Suma acésta s'a distribuitŭ după cum urméză: 1) Asociaţiunei transilvane pentru trebuinţele scólei de fete fl. 1000; 2) Scólei elem. de fete a „Reun. fem. rom. din Sibiiu“ fl. 300; 3) „Reuniunei române de cântărĭ din Sibiiu“ fl. 200; 4) „Reuniunei pentru înfrumseţarea oraşului Sibiiu“ fl 100; 5) Institutului pentru îngrijirea morboşilorŭ din Sibiiu fl. 100; 6) „Reuniunei pompierilorŭ“ din Sibiiu fl. 100; 7) „Reuniunii higienice din comitatulŭ Sibiului fl. 50; 8) Institutului pentru alimentarea sĕracilorŭ din Sibiiu fl. 50; 9) Pentru tipărirea manualelorŭ la scóla comercială din Braşovŭ fl. 500; 10) Internatului „Reuniun. femeilorŭ rom.“ din Braşovŭ fl. 200; 11) „Asociaţiunei pentru sprijinirea învĕţăceilorŭ şi sodalilorŭ românĭ din Braşovŭ“ ca taxă scolară à 4 fl. pentru 50 de învĕţăcei fl. 200; 12) Fondului pentru ajtutorarea studenţilorŭ morboşĭ la gimnasiulŭ din Braşovŭ fl. 100; 13) Fondului studenţilorŭ miserĭ dela gimnasiulŭ din Blaşiu fl. 100; 14) Fondului studenţilorŭ miserĭ dela gimnasiulŭ din Bradŭ fl. 100; 15) „Reuniunei pentru înfrumseţarea oraşului Braşovŭ“ fl. 100; 16) „Reun. pompierilorŭ din Braşovŭ fl. 50; 17) Societăţii academice „România Jună“ din Viena fl. 100; 18) Societăţii academice „Petru Maiorŭ“ din Budapesta fl. 100; 19) Incendiaţilorŭ din Sĕcele (daţĭ deja) fl. 50; 20) „Reuniunei de agricultură din comitatulŭ Sibiiului“ fl. 100; 21) Gremiului comercialŭ din Sibiiu, în scopulŭ susţinerei unui cursŭ practicŭ de contabilitate fl. 50; 22) Alumneului din Timişóra fl. 100; 23) Fundaţiunei de pâne „N. Zsiga“ în Beiuşŭ fl. 100; 24) Pentru procurarea serului diftericŭ, (daţĭ deja) fl. 100; 25) La disposiţiunea direcţiunei ca ea sĕ-i distribue în cursulŭ anului curentŭ. 3450 fl. 07 cr. Totalŭ 6400. 07.

Dela înfiinţarea sa, „Albina“ a votatŭ din profitulŭ netŭ deja *38.621 fl. 18 cr. pentru scopurĭ filontropice şi culturale.*

După fixarea preţului marcelorŭ de presenţă (la centrală cu 5 fl. ér la filială cu 3 fl.) adunarea generală a trecutŭ la desbaterea proiectului pentru modificarea statutelorŭ, care s'a primitŭ cu o mică modificare, propusă de D-lŭ *I. M. Moldovanŭ*, în favorulŭ funcţionarilorŭ.

După aceste a urmatŭ la ordinea ḑilei propunerea direcţiunei pentru urcarea capitalului socialŭ alŭ institutului. Fiindŭ acestŭ conclusŭ de interesŭ pentru cercurĭ mai largĭ, vomŭ comunica tóte părţile sale esenţiale.

Adunarea generală decide urcarea capitalului socialŭ cu fl. 300,000 prin emiterea de 3000 acţiunĭ de câte fl. 100. Fiă-care acţionarŭ are dreptŭ sĕ opteze cu preţulŭ nominalŭ de fl. 100 pentru atâtea acţiunĭ nouĕ, câte acţiunĭ vechĭ *suntŭ trecute pe numele lui* în cartea acţionarilorŭ. Abaterĭ dela condiţiunea, ca acţiunile vechĭ sĕ fiă transcrise pe proprietarulŭ actualŭ, se potŭ admite numai la eredĭ. Insĕ şi acéstă escepţiune se va putea admite numai până la terminulŭ fixatŭ pentru însinuarea optării.

Preţulŭ acţiunilorŭ se va rĕspunde în 5 rate trimestrale de câte 20%, şi anume: la 1 Iulie 1895, 1 Octobre 1895, 1 Ianuarie 1896, 1 Aprilie 1896, 1 Iulie 1896. Se potŭ plăti însĕ şi mai multe rate deodată.

Acţiunile nouĕ nu vorŭ participa la dividenda anului curentŭ, ci acţionarii vorŭ căpăta numai 5% interese după capitalulŭ rĕspunsŭ dela sosirea banilorŭ la cassă până la ultima Decemvre a. c. Vorŭ participa însĕ la dividenda pro 1896, din care motivŭ ratele IV. şi V. se vorŭ rĕspunde cu 5% interese dela 1 Ianuarie 1896.

Acţiunile, pentru carĭ nu vorŭ opta acţionarii vechĭ, se vorŭ reserva pentru acei acţionarĭ, carĭ vorŭ voi sĕ-şĭ procure mai multe acţiunĭ, decâtŭ vorŭ avé în ḑiua însinuării prime. Preţulŭ îlŭ va fixa direcţiunea şi se va rĕspunde de odată. Terminulŭ pentru optarea primă sĕ fixéză *pe 15 Iunie a. c.*, ér pentru a doua îlŭ va fixa direcţiunea numai în cursulŭ lunei Iulie a. c.

Acţiunile nouĕ se vorŭ data din 1 Iulie 1896, se vorŭ estrada numai după presentarea celorŭ vechĭ, sub numerĭ identicĭ cu ale celorŭ vechĭ în unimĭ, decimĭ şi sutimĭ, plusŭ 3000.

După luarea acestui conclusŭ, în urma căruia „Albina“ peste scurtŭ timpŭ va dispune de o *avere propriă de peste unŭ milionŭ de florinĭ*, adunarea generală a efectuitŭ alegerea membrilorŭ direcţiunei în locurile devenite vacante prin eşirea — după ansienitate — a D-lorŭ Alex. *Lebu* şi P. *Nemeşŭ*. Resultatulŭ votului a fostŭ următorulŭ: D-lŭ Al. *Lebu* a primitŭ 263, D-lŭ Petru *Nemeşŭ* 203, ér d-lŭ O. Tilea 104 voturĭ. S'au declaratŭ decĭ realeşĭ pe 6 anĭ, D-nii A. Lebu şi P. Nemeşŭ.

Cu acestea s'a încheiatŭ a 22-a adunare generală a „Albinei“, care a pusŭ basele pentru desvoltarea în stilŭ mare a acestui institutŭ şi ast-felŭ va rĕmâné o ḑi memorabilă în analele progresului economicŭ alŭ Românilorŭ de dincóce de Carpaţĭ.

SCIRILE ḐILEI.

17 (29) Martie.

La temniţă. Alaităerĭ a plecatŭ din Timişóra la Vaţŭ d-lŭ Dr. V. *Branisce*, ca sĕ-şĭ facă osânda de doi anĭ de ḑile. „Dreptatea“ spune, că într'unŭ şirŭ lungŭ de trăsurĭ condamnatulŭ a fostŭ însoţitŭ de prietinii sĕi şi de membrii redacţiunei până la gară, unde a fostŭ întêmpinatŭ de unŭ mare numĕrŭ de inteligenţĭ, bĕtrânĭ şi tinerĭ, domnĭ şi dame, atâtŭ din Timişóra, câtŭ şi din provinciă. Intre aceştia erau d-nii: fraţiĭ *Mocsonyi*, Coriolanŭ *Brediceanu*, Emanuilŭ *Ungurenŭ*, Petru *Truţa* (advocatŭ Aradŭ), George *Ardeleanu* (advocatŭ Timişóra), Dr. Paulŭ *Jurma*, o deputaţiune a Românilorŭ din Lugoşŭ, Petrea *Călciunariu*, o

---

intea ochilorŭ acelei femei, pe alŭ cărei bărbatŭ umbla sĕ-lŭ prindă în laţŭ.

— „Dumnedeu scie!“ dér acésta totuşĭ nu mĕ va reţiné dela împlinirea datorinţei mele. De alt-felŭ eu n'am încă nicĭ o causă de a acusa seriosŭ pe bărbatulŭ meu. E adevĕratŭ, că elŭ stă sub influinţa, acelei femei, dér în adoraţiunea ce i-o arată, nu zace până acum nicĭ o vătĕmare a datorinţei, ce o are faţă de mine“.

— „Dér décă dênsulŭ se va decide în defavorulŭ Majestăţii Vóstre“ cuteză sĕ observe generalulŭ.

— „In acestŭ casŭ, amice, decisiunea mea e luată. Eu voiu părăsi îndată acéstă ţéră, de care şi aşa nu mĕ légă nimicŭ alta, decâtŭ iubirea faţă de soţulŭ meu!“

Meditândŭ, o ascultă generalulŭ, dér nu rĕspunse.

Puţinele óre libere, de carĭ dispunea acum împĕrătésa, le folosia mai alesŭ pentru de-a cerceta tainiculŭ şi misteriosulŭ locŭ din parcŭ. Ca de o putere magică era atrasă într'acolo. I-se părea, ca şi când acestŭ micŭ petecŭ de pământŭ, cu adânca şi singuratica pace, ce era rĕspândită peste elŭ, va trebui sĕ decidă încă odată asupra sorţii sale.

Nicĭ-odată nu întêlni ea nicĭ vre-unŭ omŭ, afară de strajă, care cu paşĭ mecanicĭ îşĭ făcea prescrisa datoriă.

Intr'aceea Ţarulŭ se nisuia în continŭ sĕ afle causa, pentru care era postată acolo straja. Dér totŭ atâtŭ de constantŭ se zădărniceau şi opintirile sale. Se părea, că vĕlulŭ, ce zăcea peste acestŭ secretŭ, nu va puté fi nicĭ-odată delăturatŭ. Unŭ naturelŭ, ca alŭ lui Nicolae alŭ Rusiei însĕ, cu greu putea fi liniştitŭ într'o ast-felŭ de situaţiune. Obicĭnuitŭ de-a împlini voinţa sa cu o energiă de ferŭ, elŭ se vedea deodată înaintea unei stavile, pe care nicĭ chiar puterea sa nu-o putea învinge. Acésta era causa, că unii în ascunsŭ îşĭ bateau jocŭ de dênsulŭ. Satire circulau, în carĭ se descria, cum bărbatulŭ, care voia sĕ dea poruncĭ întregei lumĭ, nu póte afla nicĭ măcarŭ din ce causă îşĭ îndeplinesce în apropierea sa imediatŭ unŭ soldatŭ datoria de pază.

La aparenţă, dênsulŭ uitase de acéstă afacere. Nicĭ-odată nu vorbia despre ea. Dér în internulŭ sĕu ardea mai departe sub spuză schînteia aprinsă. Trebuia numai, sĕ sufli cenuşa, pentru ca sĕ-i veḑĭ erumpêndŭ mânia în tótă puterea ei primejdiósă.

Fiă-care se ferea de acésta. Se părea, ca şi când printr'o învoială comuna s'ar fi ajunsŭ la acéstă hotărire. O oprelişte, a cărei desconsiderare ar fi atrasŭ după sine cea mai strictă pedépsă, n'ar fi pututŭ fi urmată într'unŭ modŭ mai minuţiosŭ.

(Va urma.)

mulțime de tineri etc. Când trenulŭ a plecatŭ din gară, puternice „Sĕ trăéscă" isbucniră din tóte piepturile la adresa condamnatului.

—o—

Noulŭ redactorŭ responsabilŭ alŭ „Dreptății". Fostulŭ redactorŭ responsabilŭ alŭ „Dreptății", d-lŭ Dr. V. Branisce, pleeândŭ la temniță în Vațŭ, loculŭ d-sale l'a ocupatŭ cu ḑiua de ieri d-lŭ Dr. *George Candrea*, rĕmânêndŭ d-lŭ Branisce numai editorŭ alŭ ḑiarului. D-lŭ *Candrea* publică și iscălesce unŭ articolŭ întitulatŭ „Scopulŭ lorŭ" în care arată ținta, ce s'a urmăritŭ cu înființarea „*Dreptății*". In articolulŭ iscălitŭ de d-sa, d-lŭ *Candrea* ḑice între altele: „Credŭ, că nu mai e nevoiă sĕ spunŭ, că eu nu stau în serviciulŭ nici unui *omŭ*, nici unui *grupŭ de ómeni*, ci *în singurulŭ serviciu alŭ causei românesci*. Déca numai unŭ momentŭ s'ar fi născutŭ nedumerirea în mine, că eu nu lucru așa cum gândescŭ, și că ceea ce scriu, n'ar fi în consonanță cu principiile de cari suntŭ condusŭ în cestiunea nóstră națională, atunci nici-odată nu mi-ar fi trecutŭ prin minte sĕ ocupŭ postulŭ, ce mi s'a încredințatŭ"....

—o—

Esundări. Din tóte părțile se anunță mari vărsări de ape în urma timpului móle, ce a urmatŭ dintr'odată și care a făcutŭ sĕ se topéscă uriașii troeni de nea de prin văi, câmpii și munți. Din Oradea-mare se scrie, că Crișulŭ a esundatŭ așa de tare, încâtŭ a ruptŭ zăgazurile și apa s'a vĕrsatŭ în partea orașului numită „Prundŭ". Apa *Mureșului* încă cresce fórte tare. In Deva s'a vĕrsatŭ peste partea mai jósă a orașului, alungândŭ pe locuitori din case. Riulŭ *Bega* amenință cu mari pagube prin esundare. Riulŭ *Sava*, cum se telegrafiază din Agramŭ, s'a vĕrsatŭ peste o mare parte a orașului, întrândŭ apa prin case și ridicându-se la o înălțime de unŭ metru. Orașulŭ e încungiuratŭ de unŭ adevĕratŭ oceanŭ de apă.

—o—

Érăși seratele literare. (Intimpinare). „Neîntrecutulŭ" logicianŭ și literatŭ.... alŭ „Tribunei" din Sibiiu (vedi Nr. 61), din causa prea cufundatei sale cufundături scientifice, n'a înțelesŭ *nici atâta* din stilulŭ corespondinței mele, că eu am întrebuințatŭ cuvêntulŭ „madame" *în sensŭ ironicŭ*. Domnia sa crede, că numai elŭ singurŭ pe lume are dreptulŭ de „monopolŭ" asupra literaturilorŭ, logicelorŭ, etc. etc. ....Ce ar ḑice la asta madame Diderot și madame d'Alembert?! — *aca Nr 2.*

—o—

Nouă cancelariă de advocatŭ. D-lŭ Dr. *Ionŭ Marciacŭ* aduce la cunoscință, că și-a deschisŭ cancelariă advocațială în *Alba-Julia* (strada Teiușului Nr. 149).

—o—

Procesŭ de pressă. In cestiunea procesului de pressă intentatŭ deputațilorŭ și redactorilorŭ dela „Magyarország", Ludovicŭ Holló și Nicolae Bartha, pentru defăimarea fostului guvernŭ Wekerle, președintele camerei ungare încunosciință pe judele de instrucție în afaceri de pressă, că camera a suspendatŭ imunitatea numițilorŭ doi deputați. In urma acésta judele de instrucție a citatŭ pe Holló și pe Bartha pentru 4 Aprilie la investigație.

—o—

Memorii din 1848/49 de Vasilie Moldovanŭ. Adi au aparutŭ și se punŭ în vêndare Memoriile lui *Vasilie Moldovanŭ* într'o broșură elegantă, de 11 cóle, formatŭ 8°. Prețulŭ unui esemplarŭ e: **50 cr.** séu **1 corónă**, plus 5 cr. porto poștalŭ; pentru România și străinătate *1 francŭ 50 bani*. Comandele se facŭ la adresa: *Traianŭ H. Popŭ*, publicistŭ, *Brașovŭ* (Brassó). Comandele se efectuescŭ promptŭ și sigurŭ. Doritorii de a poseda acéstă prețiósă seriere, suntŭ rugați a *grăbi cu procurarea ei* la numita adresă. Esemplare pe creditŭ nu se trimitŭ.

—o—

Uniunea și prima discuție asupra cestiunei române.

(Din capit. VII alŭ publicației d-lui *Jancso Benedek* „Szabadságharczunk és a Dakoromán törekvések")

(Fine.)

Kossuth, înainte de tóte, declară în acéstă vorbire, că elŭ este omulŭ libertății și prin urmare i-ar plăcé, décă toți cetățenii acestei patrii, fără deosebire de limbă și religiă, ar gusta tóte drepturile și libertățile (Farisеismŭ golŭ — Nota Trad.) Da, însĕ între diferitele rasse de popóre suntŭ la ordinea ḑilei astfelŭ de agitațiuni, cari se opunŭ dreptului și libertății comune, precum și unității patriei. Guvernulŭ are cunoscință, că între valahimea din Ardélŭ se facŭ agitațiuni conjurătóre, cari vinŭ de dinafară, de acolo, de unde vine totŭ felulŭ de lucru contrarŭ Maghiarului (Kossuth reflecteză aici la Viena). Nu cunósce în de ajunsŭ raporturile actuale și pe bărbații din Ardélŭ, dér scie, că în trecutŭ s'au comisŭ din partea aristocrației pĕcate grele, numai cătŭ pĕcatele aristocrației din Ardélŭ nu potŭ fi causele agitațiunilorŭ, de-óre-ce acele pĕcate au încetatŭ acum, și apoi mai e clarŭ și aceea, că urmările pĕcatelorŭ trecutului, nu potŭ fi șterse în timpŭ de 24 óre. Guvernulŭ a promisŭ, că în timpulŭ celŭ mai scurtŭ va scóte, prin lege, pe Românî de sub hierarchia sĕrbéscă. Separarea trebue sĕ se întêmple, de-óre-ce o reclamă împrejurările, dér nu e logică în ea, căci e unŭ conceptŭ absolutŭ nelogicŭ, a mĕsura religia după limbă. E greșélă, că concetățenii noștri de limbă română își identifică așa de multŭ limba și religia, încâtŭ, când vorbescŭ pe dreptulŭ contra hierarchiei sĕrbesci, nu observă în propriulŭ lorŭ sinŭ apăsarea hierarchiei, deși acéstă este așa de multŭ lățită, încâtŭ o parte a preoțimei lorŭ este tot-odată și guvernŭ politicŭ. Décă domnii aceștia ar pricepe, că nu este chiămarea lorŭ, de-a forma guvernŭ politicŭ, ci ca sĕ créscă pe poporŭ mai moralŭ și mai desvoltatŭ, atunci multe lucruri ar sta cu totulŭ altmintrelea, fiindŭ-că sórtea fiă-cărui poporŭ zace în mâna rea, unde preotulŭ este mai multŭ decâtŭ preotŭ, adecă, décă tot-odată esercită și putere politică.

Aceste păreri ale lui Kossuth despre rolulŭ preoțimei române, suntŭ interesante. Suntŭ interesante, de-óre-ce și adi ele suntŭ actuale. In faimosulŭ său cântecŭ „Deștéptă-te Române", Andreiu *Mureșianu* cântă: „Preoți cu crucea 'n frunte, căci óstea e creștină!" Și cine ar cuteza sĕ ḑică, că preoțimea română a devenitŭ neoredinciósă avertismentului lui Mureșianu?....

Din partea română — continuă Kossuth — se folosesce cu mare predilecțiune espresiunea acésta: *poporŭ*. Dér nu e poporŭ totŭ ceea ce se numesce poporŭ. In numele aceluia e fórte greu a vorbi. De curêndŭ Eutimiu *Murgu* a ținutŭ în Carașŭ o adunare poporală, în care s'a hotărîtŭ, ca Românii sĕ aibă căpitanŭ deosebitŭ. Acésta e tocmai, ca atunci, când Sĕrbii își cerŭ Voevodŭ. E lucru de sine înțelesŭ și naturalŭ, ca óre-care teritorŭ, ce se numesce comitatŭ, sĕ aibă unŭ funcționarŭ supremŭ, numéscă-se elŭ fișpanŭ, căpitanŭ, ori Voevodŭ; însĕ ca sĕ se împartă într'o țéră funcțiunile după rasse, esto o ideiă, ce duce la răsturnarea unității țĕrii?! In Ungaria numai o singură cale este pentru liniștirea spiritelorŭ și pentru fericirea fiăcărei rasse de poporŭ a patriei, și acésta e, că nime sĕ nu cugete și sĕ nu facă nimicŭ spre realisarea unui pasŭ, care cuprinde în sine ideia, că Ungaria nu este unŭ statŭ, ci în ea diferitele rasse potŭ sĕ-și pretindă state diferite. Pe basa acésta Ungaria se descompune, séu hotăresce sabia. Unitatea póte fi numai pe basa, décă recunóscemŭ, că pe temeiulŭ unității Ungariei fiă-care omŭ sĕ fiă egalŭ în dreptŭ, libertate, datorințe și înaintea legei. Însĕ décă Sĕrbulŭ, Slovaculŭ, Valahulŭ pretinde esistența unui statŭ deosebitŭ, atunci nu póte fi unitate. Elŭ (Kossuth) nu vede mântuirea patriei în balanțarea rasselorŭ de popóre una față cu alta, ci în drepturi și libertăți comune. Sĕrbii își cerŭ Voevodŭ, așa-déră și Valahilorŭ sĕ le dămŭ căpitanŭ, ca aceia sĕ fiă cu Maghiarii contra Sĕrbilorŭ, căci adi așa este, ér mâne se potŭ întórce contra Maghiarilorŭ. Décă este greșélă în o direcție, care duce la dismembrarea Ungariei, atunci sĕ n'o importămŭ și între celelalte rasse de popóre.

Kossuth déră nu recunósce ca basă a guvernării, principiulŭ „divide et impera". Resultatele guvernării austriace l'au învĕțatŭ, ce felŭ de urmări póte avé așa ceva pentru unitatea statului. Inaintea lui unitatea statului e basă sfântă și neatacabilă, însĕ pe basa acésta voesce a garanta fiăcărui esercițiulŭ dreptului și alŭ libertății, ba nu e dușmanŭ nici chiar la desvoltarea individuală a popórelorŭ de diferite limbi. Nu crede de necesarŭ a restringe acésta, până când nu conduce la disolvarea unității statului.

Așa cugeta în timpulŭ acesta Kossuth (Multe absurdități cugeta! — Nota Trad.) și fiă-care politicŭ maghiarŭ de ceva sémă. Însĕ audiatur et altera pars! Cum cugetau în privința acésta Românii?

La întrebarea acésta a rĕspunsŭ Bărnuțŭ în faimósa sa cuvêntare, ținută la 15 Maiu în Blașiu, cuvêntare, care desvoltă atâtŭ de clarŭ, s'ar puté ḑice totŭ atâtŭ de tipicŭ gândirea Românilorŭ, ca și Kossuth a Maghiarilorŭ.

„Maghiarii ḑicŭ Românilorŭ — ḑise Bărnuțŭ — că adi e ḑiua libertății. Și pe séma nóstră este pusŭ scaunŭ la masa libertății. Veniți, de ședeți acolo! Puteți fi și voi amploiați, începêndŭ dela comitatŭ până la cancelaria curții; luați parte la tóte oficiile politice și militare, dér numai aceia, cari sciți ungaresce tocmai așa, ca și cei născuți Maghiari. Adi e ḑiua dreptății pentru toți, dér duceți totdéuna cu voi unŭ Maghiarŭ, ca sĕ aibă cine vorbi în causa vóstră cu judele. Adi e ḑiua luminei, școlele țĕrii suntŭ deschise și pe séma vóstrĕ — învĕțați, cultivați-vĕ, dér numai în limba maghiară, fiind-că acésta o pretinde unitatea statului.

„De bună sémă, acésta nu e libertate, fiind-că *libertatea adevĕrată la nici o națiune nu este alta, decâtŭ libertatea națională*. Ce va folosi libertatea pressei, când acelŭ Românŭ, căruia îi va veni minte sĕ apere interesulŭ națiunei sale, va fi improcesuatŭ și osênditŭ. Ce va folosi ministeriulŭ responsabilŭ, chiar și în casulŭ, décă miniștri arŭ fi toți Românî, când ei nu vorŭ îmbrățișa națiunea română și interesele ei. Cine ar puté avé ilusiuni față de înălțarea culturei nóstre, când ei o spunŭ în publicŭ, că sub Coróna ungară nu potŭ fi mai multe națiuni! Ce va folosi Românului egalitatea înaintea legii, când elŭ nu póte vorbi acolo, decâtŭ cu gura Maghiarului. Promitŭ țĕrergerea iobăgiei. Dér acésta nu e unŭ darŭ alŭ Maghiarilorŭ, ci necesitatea imperiósă a timpurilorŭ, și care se va face deopotrivă cu uniune, séu fără uniune.

„Ei pretindŭ, ca limba statului sĕ fiă cea maghiară. Dér cu ce dreptŭ? Cu ce dreptŭ póte ḑice — într'unŭ statŭ, în care locuescŭ mai multe națiuni — o națiune cătră alta: numai eu sunt statulŭ, numai limba mea póte fi limbă diplomatică. Unitatea limbei într'unŭ statŭ poliglotŭ, în care locuescŭ mai multe națiuni, n'o póte pretinde nici statulŭ, nici unitatea legislațiunei, nici ușurința guvernării, ieftinătatea séu iuțimea ei, nici starea culturală a altorŭ limbi, ci numai tirănia și intenția fără Dumneḑeu, ca libertatea națiunilorŭ sĕ fiă răpită, pentru-ca sĕ potă stăpâni asupra lorŭ... Priviți la acéstă massă a românimei, care în numele întregei națiuni strigă: nu mergemŭ la masa libertății maghiare, căci bucatele de pe ea suntŭ înveninate; nu ne dămŭ țéra și limba, căci décă le-amŭ pierdutŭ odată, mai multŭ nu ni-le putemŭ recâștiga!".

DIVERSE.

Statistica Evreilorŭ. Dintre 1.300 milióne de ómeni, ce locuescŭ pămêntulŭ, suntŭ cam 800 milióne păgâni, 337 milióne creștini, 156 milióne mahomedani și numai 7 milióne Evrei, dintre cari 3 jum. milióne suntŭ în Europa. Cea mai mare parte din aceștia locuescŭ în Rusia, care numĕră 1.220.000, Austria are 853.300, Prusia 284.500, restulŭ Germaniei 192.000; ce mai rĕmâne din cifra totală este rĕspândită în tótă Europa. In Franckfurt pe Maina vine unŭ Evreu la 15 creștini, în Prusia 1 la 73 creștini. In Saxonia suntŭ puținŭ Evrei, în Suedia și Norvegia vine 1 Evreu la 6.000 creștini. Mai caracteristicŭ este numĕrulŭ Evreilorŭ în Francia, Anglia și Belgia, unde suntŭ emancipați și se bucură de tóte drepturile civile și politice, căci descresce mereu pe când din contră în țĕrile în care Evreiulŭ este mai puținŭ liberŭ și este persecutatŭ și disprețuitŭ, numĕrulŭ lorŭ cresce mereu. După unŭ raportŭ alŭ misionarului Kruger, esistă 33 societăți, cari se ocupă numai cu învĕțarea poporului lui Israilŭ. Ele numĕră 200 misionari. Dela începutulŭ secolului actualŭ s'au botezatŭ aprópe 20.000 de Israeliti.

Fenomene naturale miraculóse. La o depărtare cam de 10 óre de Boston, în Texas, se află unŭ lacŭ mare, a cărui apă este așa de acră, încâtŭ nu se póte gusta nici de ómeni, nici de animale. Ea conține acide de ferŭ, de magnesie, de alaunŭ și puciósă în mare cantitate. Unŭ altŭ fenomenŭ nu mai puținŭ interesantŭ este o insulă în întindere de câte-va sute de pogóne în mijloculŭ oceanului pacificŭ, care formézǎ cataracta fluviului Jedowstroin. Intrégă insula este acoperită cu isvóre calde, cari țîșnescŭ fără întrerupere.

Trenŭ pe ghiață. Voindŭ sĕ întrebuințeze puternicele pături de ghiață, care au învelită apa rîului Volga, inginerii din Rusia au așeḑatŭ de-asupra ghețeii rĕnduri de șine până la stațiunea Uralŭ. Mai întâiu au pornitŭ pe șine o locomobilă, și după-ce s'au convinsŭ, că ghiața nici nu mișcă, au transportatŭ apoi a doua óră locomobila cu încă vre-o ḑece vagóne de povară. De atunci între țĕrmurii dela acelŭ locŭ alŭ Volgei este o regulată comunicațiune de trenŭ.

Literatură.

Alumnii seminariului gr. cat. din Gherla, constituiți în societatea bisericéscă-literară „Alexi Șincai", anunță, că în curêndŭ vorŭ scóte de sub tiparŭ, în limba română, și **tomulŭ alŭ treilea din Catechismulŭ de Jos. Deharbee**, care va costa 1 fl. 60 cr. Din tom. I tóte esemplarele s'au trecutŭ, ér din tom. II mai suntŭ disponibile. Doritorii de-a avé însĕ tóte trei tomurile suntŭ rugați a-se insinua, pentru ca sĕ se pótă retipări și tom. I.

*

In tipografia G. A. Lăzăreanu din Bucuresci (Str. Episcopiei 3) a apărutŭ: **George Stephensen** (inventatorulŭ locomobilei și alŭ căilorŭ ferate), **viéța și operele sale.** Conferință ținută în ședința publică a societății sciințifice literare „**Tinerimea Română**", urmată de o dare de sémă asupra societății de ajutorŭ reciprocŭ a funcționarilorŭ căilorŭ ferate române, de *Ionŭ G. Neamțu.* Prețulŭ 1 leu.

*

In Institutulŭ de editură *Ralian și Ignat Samitca* din Craiova a apărutŭ: **Nove le țĕrănesci și Noii căsĕtoriți,** comedia în 2 acte, — precedate de portretulŭ autorului și de unŭ studiu criticŭ asupra operei sale, de Georg Brandes, traduse de I. Hussar. Prețulŭ 30 bani (15 cr.)

*

Poesii. O frumósă colecțiune de poesii, datorite d-lui *Ionŭ N. Romanŭ*, a apărutŭ in editura librăriei *Carol Müller* din Bucuresci (Calea Victoriei 53). Conține vre-o 70 de poesii și costă esemplarulŭ 2 lei 50 bani.

*

Aliterațiunea în limbile romanice este titlulŭ unei nouĕ cărți, apărute în *tipografia națională* din Iași (Str. Alexandri 11). Autorulŭ ei este d-lŭ *Ovidiu Densușianu*. Form. mare 8° de 96 pag. Prețulŭ 1 leu 50 bani.

Proprietarŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

Cursulŭ la bursa din Viena.

Din 28 Martie 1895.

Renta ung. de aurŭ 4% . . .	123.95
Renta de corône ung. 4% . . .	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aurŭ 4½% .	126.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	104.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.—
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.60
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.25
Imprum. ung. cu premii	161.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	153.—
Renta de hârtie austr.	101 45
Renta de argint austr.	101 50
Renta de aur austr.	124.40
Losurĭ din 1860	157.50
Acţii de ale Băncei austro ungară.	1083.—
Acţii de-ale Băncei ung. de creditŭ.	471.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	410.50
Napoleondorĭ.	9.70
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.85
London vista	122.45
Paris vista	—.—
Rente de corône austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	—.—

Cursulŭ pieţei Braşovŭ.

Din 29 Martie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.66	Vênd.	9.69
Argint român.	Cump.	9.60	Vênd.	9.65
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.67	Vênd.	9. 74
Galbenĭ	Cump.	5.74	Vênd.	5 85
Ruble rusescĭ	Cump.	1.30	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	59 40	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. 3897—1895.

PUBLICAŢIUNE

asupra statorirei şi încassărei chiriei pentru apă pro 1894 şi 1895.

Conspectele de conscriere şi statorire asupra acelorŭ partide, carĭ au de a solvi chiria pentru apa pro 1894 şi 1895 zacŭ din 8 pănă inclusive 16 Aprilie a. c. în biroulŭ administraţiunei apaductului, spre esaminare. Acele partide, carĭ prin statorirea chiriei apei se simtŭ nesatisfăcute, au de aşĭ ascerne pănă în 23 Aprilie a. c., observaţiunile scripturistice subscrisului magistratŭ.

Dela partidele acelea, carĭ nu reclamézā şi carĭ pănă în 30 Aprilie a. c., nu vorŭ solvi chiria de apă statorită pentru durată din 1 Ianuarie 1894 pănă 30 Iunie 1895, se va incassa acéstă chiriă, pe cale de esecuţiune asemenea unui aruncŭ comunalŭ.

Solvirea chiriei acesteia de apă are sĕ se facă, pe lângă aşternerea libelului chiriei de apă imanuatŭ partidei, la administraţiunea apaductului.

Statutulŭ referitorŭ la procurarea apei din apaductulŭ orăşenescŭ, se póte căpĕta la aceeaşĭ administraţiune.

Braşovŭ, 20 Martie 1895.

669,1—2 **Magistratulŭ orăşenescŭ.**

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Tipografia A. Mureşianu, Braşovu.